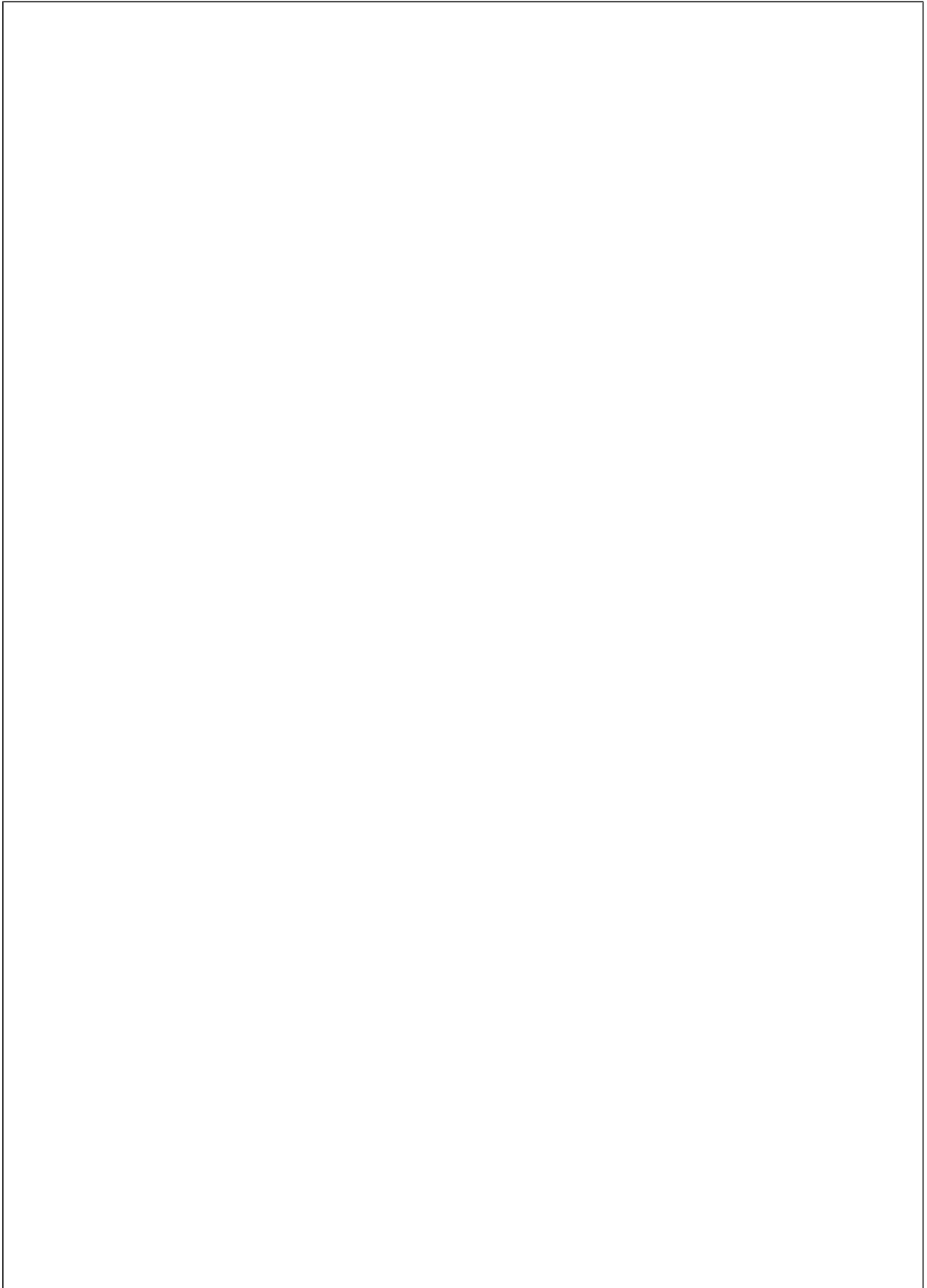

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/historia-z-ipn/archiwum/204786,Piotr-Juchowski-Profesor-Jozef-Gierowski-Czlowiek-Solidarnosci-na-fotelu-rektora.html>
27.02.2026, 22:28

Piotr Juchowski: Profesor Józef Gierowski. Człowiek „Solidarności” na fotelu rektora UJ

Okres „karnawału Solidarności” to czas poszerzenia wolności obywatelskich i względnej swobody w dziedzinie kultury czy nauki. W maju 1981 r. na funkcję rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego został wybrany członek związku prof. Józef Gierowski, który starał się poszerzyć autonomię uczelni.

19.08.2024

Zanim Józef Gierowski (ur. 1922) został cenionym historykiem i jednym z przywódców uniwersyteckiej „Solidarności”, przeszedł długą drogę. Wychowany w rodzinie dbającej o patriotyczne ideały, Gierowski wstąpił do Armii Krajowej. Na terenie rodzinnych Kielc był członkiem Biura Informacji i Propagandy AK.

Mimo poważnych konsekwencji, Gierowski konspiracyjnie studiował. W ramach tajnych kompletów podziemnego Uniwersytetu Jagiellońskiego uczęszczał na seminaria wybitnego polskiego historyka – prof. Władysława Konopczyńskiego.

Wrocławsko-krakowska droga

Po zakończeniu wojny Gierowski związał się z Uniwersytetem Wrocławskim, gdzie w 1947 r. obronił doktorat, a jedenaście lat później przyznano mu tytuł profesorski. Był on cenionym specjalistą od XVI i XVIII-wiecznej historii Polski i czasów saskich. We Wrocławiu Gierowski dał się zapamiętać jako dobry organizator. Potrafił także rozwiązywać wiele konfliktów wśród młodzieży, umiał wypracować kompromis. Dlatego historykowi powierzano kolejno funkcje na uczelni, m.in. prorektora UWr.

Jednak w 1965 r. Gierowski zdecydował się wrócić do Krakowa. Tu także dostrzeżono organizacyjne i przywódcze talenty Gierowskiego, bowiem kilka lat po przyjeździe do grodu Kraka został on dyrektorem Instytutu Historii UJ.

Historyk sprawował tę funkcję w trudnym okresie. Podczas wydarzeń marcowych 1968 r. także na UJ doszło do brutalnej ingerencji milicji. Co więcej, władze podjęły decyzję o jeszcze większym ograniczeniu wolności akademickiej. Według prawa ustawionego w grudniu 1968 r. zwiększono nadzór nad uczelnią. Minister mógł uchylić lub zmienić decyzję każdego organu akademii. Ograniczono też rolę organów kolegialnych, a większe kompetencje przypadły rektorowi, mianowanemu przez ministra. Po 1968 r. zdecydowanie wzrosła rola PZPR na uczelni, przynależność do partii wiązała się z łatwiejszą drogą do awansu.

► [Czytaj całość na portalu przystanekhistoria.pl](#)

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Artykuł